De vaststaande resultaten der Nieuw-Testamentische wetenschap zijn er in verwerkt en aangewend tot beter verstand van de geschiedenis van 's Heeren Passie. Maar altijd, en dat is voor de behandeling van dit onderwerp hoofdzaak, altijd voert de schrijver u weer terug tot den hoofdpersoon, tot uw lijdenden Borg.

Van de 23 à 24 afleveringen waarin het werk verschijnen zal, ontvingen wij zooeven de 16e, waarin „het opschrift boven het kruis" en „het lotwerpen over zijn kleed" worden overdacht.

Prof. Biesterveld zal. geoordeeld naar wat in deze eerste zestien afleveringen door hem is gegeven, metterdaad de passie-litteratuur verrijken.

Van Bethanië naar Golgotha belooft een Passie-boek te worden voor onzen tijd.

2. Ook *Vreugde in Droefheid* is stichtelijke lectuur, zij het dan ook niet in grooten stijl. Reeds de titel van dit boekje: „Vreugde *in* Droefheid" stemt tot nadenken. Onder vier rubrieken: *Voor allerlei uit en inwendigen nood. In zorg en armoede. Voor kranken en stervenden. Bij den dood onzer geliefden* — onder deze vier rubrieken heeft Ds. Veder hier woorden van troost en bemoediging uit Spurgeon's werken bijeengebracht. Een kostelijk boekje, dat aan v. Oosterzee's *Troostbijbel* herinnert. Troostrijk en bemoedigend voor ieder kind des Heeren op den weg van smarten. De vertaling is goed, de stijl teeder en vloeiend.

Waarom geeft Rotterdam's begaafde en innige prediker ons niet eens een dergelijk boekje, samengesteld uit de woorden van troost en bemoediging, die hij maar voor 't grijpen heeft uit zijn eigen, welverzorgde en, naar goede zede, *geschreven* preeken? Onze dank zou dan nog grooter zijn dan die, welken wij hem thans bieden voor wat hij in deze vertaling schonk.

3. Het *Handboek* zal weer voorzien in de kennis der *statistiek* onzer kerken; in die van onze inrichtingen voor *onderwijs* en *barmhartigheid* en in die van ons *vereenigingsleven*. Daarbij zijn gevoegd een twaalftal *In Memoriam's* met portretten van overleden predikanten. Het verschijnt in wat royaler formaat. Wie het nog niet bezit, verzuime niet het zich aan te schaffen.

Vereenigingsleven.

Ds. H. Pierson.

In de *Bode* der Heldringgestichten schreef H. P(ierson) onlangs een waar woord, dat steeds en ook nu nog de volle aandacht verdient. „Vergeten wij nooit" — zoo schreef hij — „dat geschikte personen te vinden vooral een zaak des gebeds is. Niet wij zoeken en vinden ze, maar God moet ze ons geven. Onze Heiland heeft ons nooit geleerd allereerst om financieele hulp te vragen; maar wèl gezegd: bidt den Heere des oogstes, dat Hij *arbeiders* in zijn wijngaard uitstoote. Dat gebed, in stilte gedurig tot Hem opgezonden zal meer uitwerken dan alle andere pogingen."

Zoo is het. Iets in het leven roepen, och, dat gaat nog wel eens. Voor inrichtingen van christelijk onderwijs, voor instellingen van barmhartigheid en philantropie kan in den regel wel geld verkregen worden. Als maar een of meer personen van organiseerend talent zich er voor spannen, dan viot het wel met de stichting en oprichting. De moeielijkheid zit dikwerf veel meer in het vinden van de geschikte personen, die aan het hoofd der instellingen geplaatst, het aangevangen werk kunnen voortzetten geheel naar de bedoeling van de stichters; die dus de talenten en gaven hebben om te beantwoorden aan de eischen, welke aan hen gesteld moeten worden.

Daaraan hapert het wel eens. Hoevele stichtingen van onderwijs en barmhartigheid zijn met de beste verwachtingen geopend; terwijl spoedig teleurstelling het deel werd, omdat de geschikte personen voor de leiding ontbraken; omdat zij, die daarvoor waren aangesteld, bleken voor hun taak niet berekend te zijn. Daarom mag wel bij de hooge vlucht, die ons christelijk onderwijs neemt, bij de vermeerderde actie van ons christen volk op allerlei gebied, gedurig het woord van onzen Heiland op den voorgrond staan: bidt den Heere des oogstes, dat Hij *arbeiders* in Zijn wijngaard uitstoote.

Van Ds. H. Pierson mag intusschen wel worden gezegd, dat hij op het terrein, waar de Heer hem had geroepen, een arbeider was en nog is in Zijn wijngaard. Zijn arbeid aan de Heldringgestichten is voor velen tot grooten zegen geweest en wordt dan ook, zelfs buiten den kring van de belijders, gewaardeerd.

In het laatst van 1876 ontving de heer Pierson toenmaals predikant te 's Hertogenbosch, een beroep naar de Herv. Gemeente te Groningen en denzelfden dag een roeping om Heldrings arbeid te Zetten over te nemen. Hoewel hem aanvaarding van het laatste werd ontraden, ook omdat zulk een arbeid toch niet kon worden beschouwd als zijn *bâton de maréchal*, als het hoogste wat hij in zijn leven zou kunnen bereiken, zoo bedankte hij toch voor Groningen en ging hij naar Zetten.

En zoo is het nu Maandag l. l. 30 jaar geleden, dat Ds. H. Pierson zijn arbeid aanvaardde als directeur der Heldringgestichten; terwijl hij op 12 Juli a. s. D. V. den dag zal gedenken, dat hij voor een halve eeuw zijn intrede deed als predikant in zijn eerste standplaats Heinenoord. Onder zijn leiding hebben de Heldringgestichten een groote uitbreiding gehad. Ze bestaan thans uit:

1°. Steenbeek, waarin sedert de oprichting 1920 personen werden opgenomen en waarin thans 47 personen aanwezig zijn;

2°. Magdalena huis, in 1882 geopend, heeft sedert de oprichting 681 vrouwen en 730 kinderen geherbergd; thans zijn er 20 vrouwen en 63 kinderen;

3°. Bethel, welke instelling sedert de oprichting 1286 personen heeft opgenomen en waarin thans 49 personen aanwezig zijn;

4°. Tabitha Kûmi, dat 1771 personen sedert de oprichting heeft opgenomen en waarin thans 165 personen vertoeven;

en voorts de opleidings-huizen en de Normaalschool, welke laatste thans 50 leerlingen telt.

Van al deze inrichtingen is de heer Pierson de President directeur, leider van de stichtingen en voorzitter van de vereeniging, van welke zij uitgaat. Tegen de samenkoppeling van het directeurschap en het presidium der vereenigingen zijn, blijkens een schrijven van Ds. Pierson zelf, bezwaren ingekomen; doch hij verdedigt die samenkoppeling op de volgende gronden:

1°. de penningmeester houdt de koorden der beurs in handen, en de directeur heeft nooit geld in handen dan wellicht tijdelijk gedurende enkele dagen; iets wat hem onmogelijk maakt kromme sprongen te doen;

2°. Een bestuur, bestaande uit mannen wier naam een goeden klank heeft bij het publiek en die geheel onafhankelijk staan tegenover den directeur, is door zijn bestaan zelf alreeds een waarborg voor den goeden gang der zaken;

3°. Zoodra van den directeur geruchten van allerlei aard gaan, treedt vanzelf het bestuur onmiddellijk onderzoekend en handelend op.

Nu, de geruchten, die van Ds. Pierson als president-directeur der Heldringgestichten uitgingen, zijn niet van dien aard, dat er aanleiding bestond om ernstig te overwegen of die twee functien niet behooren gescheiden te worden. En ook op ander gebied is hij met rijken zegen werkzaam geweest. Men herinnert zich slechts de leiding, die van hem uitging in den strijd tegen de gereglementeerde prostitutie; de bezieling, waarmede hij voorging in onze worsteling om ons goed recht in de schoolquaestie; het aandeel, dat hij heeft gehad in de organisatie van ons Christelijk onderwijs door den Schoolraad.

Doch het meest en het liefst denken wij toch aan zijn gezegenden arbeid als president directeur der Heldringgestichten. Daar vooral bleek hij de rechte man op de rechte plaats. Leidend en regelend, propaganda makend door gansch ons land voor het werk der barmhartigheid op die gestichten, het Nederlandsche volk in al zijn rangen en standen opwekkend om dat werk der barmhartigheid te steunen.

In de *Bode* van 15 Nov. 1906 klaagt Ds. Pierson, dat hij oud wordt. En hij voegt er bij: „Neen, hij is het al en dan wordt men vergeten." Die klacht komt uit zijn pen naar aanleiding van de omstandigheid, dat een diakones aan Zetten afstappende, daar hulp kwam zoeken voor een ongelukkige, en toen blijk gaf nog nooit, iets van de Gestichten te hebben gehoord. Nu dat moge dan zoo zijn; maar zeker is het, dat duizenden bij duizenden Ds. Pierson kennen, voor zijn arbeid hebben leeren bidden, omdat zij verstaan dat hier een werk wordt verricht in den naam van Hem, die de Barmhartige is.

Met al die duizenden hopen wij van harte, dat de 74-jarige Ds. Pierson nog lang voor zijn Gestichten moge bewaard blijven; dat hij nog vele jaren met denzelfden ijver en denzelfden zegen moge werkzaam zijn, als waardoor nu zoo vele jaren zijn arbeid zich heeft onderscheiden.

Uit de Pers.

Het tweede deel van het referaat, dat Dr. A Kuyper Jr. op de Diakonale Conferentie hield, luidde aldus:

II Alvorens over deze ietwat teedere kwestie mij nader uit te laten, wensch ik eerst een antwoord te geven op de vraag, die feitelijk hieraan ten grondslag ligt, of eene diaconie ten allen tijde, in alle omstandigheden, en aan allen de gevraagde hulp moet bieden; dan wel, of zij ook staan mag, en somtijds ook staan moet, naar wettige beperking van hare uitgaven.

Gods Woord waarschuwt, bij allen aandrang om barmhartigheid te bewijzen en in het Oude en in Nieuwe Testament, tegen de *valsche democratie* om in den blinde te helpen, zonder nadenken en zonder nader onderzoek. Die valsche democratie wordt in Exod. 23 : 3 aldus aangewezen: „ook zult gij den geringe niet voortrekken in zijn twistige zaak" en in Lev. 19 : 15 wordt de zonde om den geringe te vleien terwille van de volksgunst, in één adem genoemd met het vleien van den hooge. „Gij zult het aangezicht des geringen niet aannemen, noch het aangezicht des grooten voortrekken". De volksmenner die den geringen maar naar de oogen ziet, met schoone beloften paait, en streelt met gebuichelde woorden van beklag om eigen macht te sterken en eigen invloed te vermeerderen, vindt zijn bijbelsch type in Absalom, die tot een ieder, die in geschil lag onvoorwaardelijk en zonder nader onderzoek zeide: „Uw zaak is recht", om hem aldus voor zich in te nemen. Niet onduidelijk wordt in de hier aangeheven tekstwoorden uitgesproken, dat in het „door dik en dun" opnemen voor den arme *ongerechtigheid* schuilt. De politieke bijbedoeling maakt zulk gevlei onzedelijk.

Raakt dit de kwestie in het algemeen, zeer bijzonder wordt de Kerk (in hare diaconie) vermaand, alleen te eeren, die „waarlijk weduwen" zijn (1 Tim. 5 : 3) opdat de kinderen, ja zelfs de kindskinderen, zouden leere, Godzaligheid aan hun eigen huis te oefenen en wedervergelding aan de voorouderen te doen. Dat is goed, en aangenaam voor God. De waan dat iemand die levenslang in het diaconie-zakje een gave gegeven heeft, op zijn ouden dag van de diaconie *wedervergelding* ontvangen moet, is lijnrecht tegen Gods Woord. De ouden van dagen kunnen zeer zeker aanspraak op *wedervergelding* doen hooren, doch niet aan de diaconie, maar aan hun kroost.

De voorwerpen der diaconale barmhartigheid worden eng begrensd aangewezen „die alleen gelaten zijn", die mogen op God hopen, en hunne behoeften aan de *diaconie* bekend maken en van haar rechtens hulp verwachten. (1 Tim. 5 : 5).

En het doel van deze nauwkeurige beperking en begrenzing van de „kerkelijke armenzorg" wordt uitdrukkelijk aangegeven, als bestaande in tweeërlei: „dat de gemeente niet berwaard worde, opdat zij degenen, die waarlijk weduwen zijn, genoegzame hulpe doen moge". Wettige beperking van diaconale uitgaven is dus eisch van Gods Woord, zoowel *ten behoeve der gemeente zelve*, die niet beswaard mag worden, als *ten behoeve van de waarlijk armen*, opdat zij niet tekort komen.

Niet alleen het *kerkelijk* belang wordt geschaad maar ook het zedelijke en sociale, als de Kerk onvoorwaardelijk ingaat op alle aanvragen en meent, nooit of te nimmer diaconale hulp aan behoeftigen te mogen weigeren. Het verheft geenszins het zedelijk leven in den familiekring, als de *kinderen* geen wedervergelding aan de ouders doen. Het werkt gewis het sociale kwaad in de hand, als Paulus' vermaning niet betracht wordt: „toen wij bij u waren, hebben wij u dit bevolen dat zoo iemand niet wil werken, hij ook niet ete". (2 Thess. 3 : 10) De sociale misstand is daarin gelegen als iemand geen werk vinden kan of als zijn arbeid niet behoorlijk bel ond wordt. De apostel spreekt van hen, die *niet willen* werken en dezulken mogen niet geholpen worden, ze zijn voorwerpen van tucht niet van barmhartigheid. Het huisgezin, de maatschappij en de Kerk lijden schade, bij toepassing van den stelregel barmhartigheid bewijzen aan allen, zonder oordeel des onderscheids.

De voorwerpen van de kerkelijke armenzorg worden uitdrukkelijk genoemd. Ze zijn de „alleen gelatenen" die van hun naasten niets hebben te verwachten, die hunne hope alleen op God kunnen stellen. De *diaconie* heeft als roodanig de goddelijke roeping, om kerkelijke barmhartigheid, in den naam van Christus Jezus, te bewijzen aan behoeftigen en nooddruftigen, waar de natuurlijke hulp ontbreekt, waar uitzicht op de aangewezen menschelijke hulp is afgesneden, opdat ook die armen „voedsel en deksel" zouden hebben, en daarmee vergenoegd zijn. (1 Tim. 6 : 8). En in de verzorging van zulke armen mag de kerk nooit kerkistisch zijn, dewijl Gods Woord zegt: „laat ons goed doen aan allen, maar meest aan de huisgenooten des geloofs". (Gal. 6 : 10).

Door dit alles te betrachten, zal de diaconie naar het woord van Luther, de schapen der gemeente wel scheren, maar niet villen; zal zij de „zonde der verzuimenis" niet in de hand werken, zal zij het kwaad niet stijven; zal zij bovendien in staat zijn hare eigen roeping met eere te volbrengen. Het is de eere der diaconie waar zij helpt *goed* te helpen; haar schande, een zalmoes te bieden, te weinig om van te leven, te veel om van te sterven.

Officieele Berichten.

De kerkeraad van de Geref. kerk te Schiedam, maakt door deze aan alle kerken in Nederland bekend, dat zijn adres voortaan is: W. Baris, Kreupelstraat 34.

Namens den kerkeraad voornoemd,
W. Baris, *scriba*.

Schiedam, 22 Jan. 1907.

Classis 's-Hertogenbosch.

De classis 's-Hertogenbosch, daarin bijgestaan door de deputaten der particuliere synode naar art. 49 D. K. O., heeft in hare vergadering van 16 Januari l.l. praeparatoir geëxamineerd den heer H. L. Both, candidaat aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, en hem beroepbaar gesteld in de Geref. kerken.

Ook is in de classis 's Bosch, op de vergadering van 16 Januari, peremtoir onderzocht den heer J. C. Aalders, beroepen predikant der Gereformeerde kerk van 's Gravenmoer, en na advies der deputaten naar art. 49 D. K. O. toegelaten tot den dienst des Woords en der Sacramenten.

A. Brummelkamp, *praeses*.
H. J. Binnema, *scriba*.

De classis Alkmaar heeft in hare vergadering van 16 Jan. jl. peremptoir onderzocht en met algemeene stemmen toegelaten tot de Bediening des Woords en der Sacramenten den Eerw. heer P. Jukkenekke, beroepen predikant bij de Geref. kerk van St. Pancras en Hugowaard.

Namens de classis,
J. Mulder, *h. t. scriba*.

Broek op Langendijk, 18 Jan. 1907.

AGENDUM

voor de vergadering van Geref. kerken in de classis Gouda, te houden D. V. op Dinsdag 5 Februari 1907, aanvang voorm. 9 uur, in de Noorderkerk aan de Turfmarkt, te Gouda.

1. Opening namens de roepende kerk.
2. Onderzoek der credentiebrieven.
3. Aanwijzing van het moderamen.
4. Lezing en vaststelling der notulen.
5. Ingekomen stukken.
6. Instructiën.
7. Rapport der resp. kerken omtrent:
a. de concept-regeling der tucht over de doopleden;
b. de steun in zake de kerk van Lekkerkerk;
c. de bijdrage voor de Zending.
8. Rondvraag naar Art. 41 K. O.
9. Regeling der consulentschappen en vacatuur beurten.
10. Storting der collecten voor de Theologische School en het weeshuis te Middelharnis, benevens het 1/4 van de toegezegde gelden voor de zending.
11. Vereffening der classicale kosten.
12. Rekening en verantwoording door den quaestor.
13. Benoeming van een quaestor.
14. Aanwijzing van de roepende kerk voor de volgende vergadering.
15. Toepassing zoo noodig van Art. 43 K. O.
16. Lezing der korte notulen.
17. Sluiting der vergadering.

Namens de roepende kerk van Haastrecht,
G. J. de Jong, *praeses*.
T. Ijema, *scriba*.
A. van Dijk, *consulent*.

Haastrecht, Oudewater, 17 Januari 1907.

De afgebrande kerk te Vreeland herbouwd

Onder dit opschrift vergunt de Heere het ons, de sedert 3 Dec. l.l. ontvangene gelden met blijdschap te verantwoorden.

Bij br. Van Emmerik werd bezorgd: *f* 6.50 verzameld door C. van der Bijl te Alfen a/d. Rijn, en *f* 15 als deel collecte Geref. kerk te Kampen, samen *f* 21.50.

Bij Ds. Maan kwam in van broeders en susters: In de collecte gevonden te Hazerswoude *f* 10; idem te Gerkesklooster met bijschrift: „Ds. Maan Vreeland" *f* 10; X postmerk A'dam *f* 10; N. N. Velp *f* 10; en Roorda te O. Nijkerk *f* 1.

Van Geref. kerken: Delftshaven *f* 2.50; Gouda A *f* 1.30; Reeuwijk en Sluipwijk *f* 1.50, en bij een preekbeurt te Paesens en Moddergat een collecte aangevuld tot *f* 29 sam en *f* 75.30. Dit gevoegd bij al het verantwoorde na 16 April 1906 maakt de belangrijke som van *f* 1346.26½. De collecte bij de ingebruikneming van het kerkgebouw, 20 December l.l., bracht *f* 16.16 op.

En ofschoon er nu nog wel duizend gulden schuld over zal blijven, toch zijn wij dankbaar en voldaan en vragen niets meer. Dankbaar, omdat de Heere zoo vele harten geneigd heeft om ons in den nood te helpen. Wie hieraan op eene of andere wijze heeft medegewerkt, betuigen wij onzen welgemeenden dank. Voldaan zijn we ook, ziende hoe zwakkere kerken dan de onze, thans nog meerdere en blijvende hulp behoeven. Waarde lezers en lezeressen, veroorlooft mij ook deze nu bij u aan te bevelen.

Over de ingebruikneming van het nette en welingerichte gebouw vermelden de „Handelingen des Kerkeraads" het volgende:

„Gewichtig was die ure voor de gemeente en den dienaar des Woords. Voor een groot en aandachtig gehoor uit de gemeente en daarmuiten bediende Z.W.Eerw. het Woord, sprekende naar Zach. 4 : 8—10, over den herbouw des tempels, een beeld van de kerke Gods.

Vervolgens werden toespraken gehouden tot Burgemeester en Wethouders, afgevaardigden der naburige kerken, bouwcommissie en bouwkundigen, tot leden der kerk, de heeren C. A. Lion Cachet en H. v. Emmerik Jr., aannemers, organisten, koster en anderen, vooral bekende en onbekende gevers en geefsters voor betoonde hulp, om ten slotte met dankbetuiging en heilwensch tot de geheele gemeente te eindigen. Op verzoek werd door Ds. Hogenbirk van Nichtevecht c.a. het samenzijn met eene passende toespraak tot hoorders en leeraar, en met dankgebed gesloten.

Ons gebed is verhoord. God de Heere heeft ons ruimte gemaakt. Niet slechts stoffelijke hulp, maar ook vertroostende woorden mochten ons bereiken. Wij stemmen dan ook van harte in met den wensch, welke een der grootste giften vergezelde: „Dat de nieuwe kerk tot in lengte van dagen staan moge als een blijvend getuigenis van wat de liefde der geloovigen van verre en van nabij vermag".

Soli Deo Gloria!

Namens den kerkeraad,
Ds. W. Maan, *praeses*.
H. v. Roijen, *scriba*.

Vreeland, 21 Jan. 1907.

Buitenland.

Duitschland. Standpunt der Roomsche kerk tegenover het Bijbel lezen.

Een Roomsch Theoloog, Prof. Dr. Peters, heeft een rede uitgesproken over het Bijbellezen, waarin hij van de grondgedachte uitging, dat de Bijbel voor Roomschen niet de eerste geloofsregel is; dit is veeleer de kerk, aan welke de Bijbel gegeven is. Daaruit volgt, dat het lezen van den Bijbel voor ten Roomsche niet beslist noodig is om te weten wat hij gelooven moet. Maar na de kerk zijn de schrift en de overlevering geloofsvormen, en daaruit volgt, dat het lezen van den Bijbel ongemeen nuttig is. Van dit nuttigheidsstandpunt uitgaande, betoonde Dr. Peters zich een groot vriend van het bijbellezen, ofschoon met zekere beperkingen. De Roomsche kerk moet zich het recht voorbehouden het Bijbellezen harer kinderen door pastorale voorschriften te regelen en, zoo noodig, te beperken. Van dit standpunt uit laten zich alle maatregelen der Roomsche kerk tegenover het Bijbellezen rechtvaardigen; zooal niet alle verdedigen — zeide Dr. Peters — dan toch verstaan. De bewering dat de middeleeuwen den Bijbel volstrekt niet gekend hebben, wees hij als onwaar van de hand, waartegen hij ook de woorden van een protestantschen geleerde aanhaalde. Integendeel zijn juist beperkingen noodig geweest.

Daar ondertusschen de erkenning van de Roomsche kerk als eerste geloofsregel volkomen is doorgedrongen en van het Bijbellezen in dit opzicht niets meer te vreezen is, heeft Leo XIII dit opnieuw geregeld, en de tegenwoordige paus treedt in Leo's voetsporen en bevordert het Bijbellezen ten zeerste. Reeds als patriarch van Venetië liet hij op eigen kosten 5000 Nieuwe Testamenten uitdeelen.

Voor Roomschen komen natuurlijk alleen zulke Bijbels in aanmerking, die door een Roomsche vertaald zijn, van kantteekeningen zijn voorzien en onder bisschoppelijke goedkeuring gedrukt zijn. Met deze beperkingen staat het Bijbellezen voor iederen Roomsche vrij. Voor hun studie mogen door theologen ook andere vertalingen gelezen worden. De Bijbel moet toch het middelpunt van het onderwijs worden en de Roomsche prediking meer beheerschen. Meer goedkoope uitgaven moesten voor het volk uitgegeven worden; de clerus moest meer voor de Bijbelverspreiding doen, doch een Roomsch Bijbelgenootschap, als in andere landen, bestaat in Duitschland nog niet.

Amerika. Een ontwerp voor moderne Christenen.

President Hyde, van Bowdin College, heeft een ontwerp ontwikkeld, dat hij als zen gemeenschappelijken grondslag van werkzaamheid voor „moderne Christenen" voorslaat. In dit stuk van 21 artikelen wordt de nadruk gelegd op het *doen* in plaats van het gelooven. Zij houden zich meerendeels bezig met wat men Christelijke zedekunde zou kunnen noemen. Leerstellige waarheden worden zoovoel mogelijk vermeden, al heeft de schrijver sommige uitdrukkingen gebezigd, die doen denken aan een belijdenis.

Het ontwerp stelt den Christen voor de volgende plichten: hij moet God dienen en Jezus Christus aanbidden; hij moet als zonde veroordeelen alle begeerlijkheid, lust, hoogmoed en haat; hij moet den kwaaddoener vergeven, wanneer deze schaamte en berouw openbaart; hij moet de armen helpen en kranken en stervenden troosten met de verzekering, „dat niemands deel van Gods groote liefde ooit tot niet kan worden." Verder worden de Sacramenten, Doop en Avondmaal, eenvoudig als symbolen opgevat en moet „een van de zeven dagen" als rustdag gevierd worden.

Wat president Hyde beoogt is duidelijk; hij begeert een godsdienst boven geloofsverdeeldheid. Beoefening van Christelijke deugden en dan op het einde den stervende troosten, dat Gods liefde zoo oneindig groot is, dat zij den mensch een plaats in het Vaderhuis bereidt. Natuurlijk moest er ook wel iets gezegd worden van den Bijbel. Het artikel, dat hierop betrekking heeft, luidt als volgt:

„Wij zullen als heilig waardeeren en achten alle geschriften, die duidelijk en eenvoudig Gods wil voorstellen, als richtsnoer voor het leven en als eenige bron van geluk; „houdende in hoogste eere den Bijbel, die, naar dezen standaard beoordeeld, den toets des tijds heeft weerstaan."

Zulk een uitdrukking is duidelijk en doorzichtig. Wat toch ligt er in opgesloten? De Bijbel is niet wezenlijk verschillend van andere „heilige schriften"; er is slechts verschil in graad. En nu klinkt het nog wel vroom en aannemelijk, dat president Hyde de hoogste en eerste plaats aan den Bijbel toekent, maar hij heeft ondertusschen Gods Heilig Woord aan het menschelijk oordeel onderworpen. En hoe lang zal het duren, of hij komt tot de ontdekking, dat die Bijbel veel inhoudt, dat hem onverklaarbaar voorkomt, zoodat andere „heilige schriften" boven de Heilige Schrift de voorkeur verdienen?

N.-Amerika. Foutvinding met zendingsijver.

In de *Hope* lazen wij een opstel met bovenstaand hoofd. Daarin wordt betoogd, dat er een Christelijk Gereformeerde gevonden werd die het wel goed vindt, dat door de Geref. Kerk veel zendingsijver naar buiten betoond wordt, doch het betreurt, dat er bijv in Grand Rapids nog wel 8400 Hollanders wonen, die buiten eenig Kerkverband leven. Dus zielen gezocht, duizenden mijlen ver, ten koste van de verwaarloozing van onze landgenooten! Daarbij wordt ook nog vermeld, dat er onder de Chr. Geref. gemeenten wel 52 vacant zijn!

Hierop antwoordt de *Hope*, dat de Geref. Kerk wel in die 52 vacatures voorzien kan, doch dat niet één dier gemeenten door een Geref. predikant wil bediend zijn. En wat die 8400 Hollanders betreft, er zijn in Grand Rapids 29 Gereformeerde Kerken, die goed zouden doen met het arbeidsveld te verdeelen. Er zullen echter heel wat onder die 8400 Hollanders gevonden worden, die zich niet laten bewerken. Wat hiervan zij, zeker is het te betreuren, dat de Hollanders van Gereformeerden huize in de nieuwe wereld niet één lijn trekken en nog altijd een gedeeld kerkelijk liever leiden. Wij weten wel dat daarvoor groote bezwaren zijn. Men oordeelt in Gereformeerde kringen over het lidmaatschap van Geheime Genootschappen anders als in Christelijk Gereformeerde kringen. In de Gereformeerde kerk heeft men niet de formulieren van eenigheid der Gereformeerde kerken *in haar geheel* aanvaard als accoord van kerkelijke gemeenschap. De verwerping der dwalingen in de vijf artikelen tegen de Remonstranten werd door de Geref. Kerk niet aanvaard. Maar behoort het tot de onmogelijkheden om de struikelblokken uit den weg te ruimen?

In elk geval, laat men ophouden op elkander critiek uit te oefenen, gelijk de Chr. Geref. schrijver in de *Hollandsche Amerikaan* deed. Dit verdeelt en scheidt nog meer. Wie zal het de Gereformeerde Kerk van Amsterdam verwijten, dat zij de Zending onder de Javanen ter hand nam, terwijl duizenden in de hoofdstad onbearbeid blijven? Had Paulus moeten wachten om het Evangelie aan de Heidenen te gaan prediken, totdat de laatste Jood bearbeid was?

Zuid-Afrika. Vele onzer broeders in Z. A. zijn teleurgesteld over het besluit der Synode van de Nederd. Gereformeerde Kerken, die pas hare zittingen heeft geëindigd. Ds. Botha, gesteund door enkele anderen, had een punt op 't agendum geplaatst in zake de Chr. Scholen, dat de Synode aan de regeering zou vragen dezelfde toelage te mogen ontvangen als de publieke scholen. De regeering, zoo meende men terecht, zou niet den moed hebben te weigeren, indien dit machtig kerkelijk lichaam in Z. A. aldus besloten had. Doch de Commissie van praeadvies rapporteerde geen vrijmoedigheid te hebben tot de aanname van dit verzoek te adviseeren, en de Synode besloot daarop er niet op in te gaan.

Velen zijn teleurgesteld; doch het is niet alleen daar, dat men aan die zijde weinig gevoel schijnt te hebben voor Chr. onderwijs, ook om aldus onze doopsgelofte den Heere gestand te doen.

Gemengd Nieuws.

Het anti-clericaal optreden der Fransche regeering en van het Fransche volk heeft niet alleen, gelijk wij reeds mededeelden, navolging in Spanje, maar ook in Italië gevonden. Op 16 Dec. l.l. gingen te Rome duizenden menschen naar het gebouw van het Fransche gezantschap, om hunne blijdschap te kennen te geven over het optreden der Fransche regeering tegen de Roomsche kerk. Het geheele garnizoen van Rome was noodig om het Vaticaan te beschermen. Kreten als: »Weg met het Vaticaan" en »Lang leve Frankrijk", weerklonken. De menigte werd daarbij geleid door socialistische en radicale leden van het Italiaansche parlement.

Er zijn vijftig vaten Jordaan-water in N.-Amerika ingevoerd. Het is nu en dan wel gebeurd dat de een of andere prins uit een vorstelijk huis gedoopt werd met water, dat men uit het Heilige land had medegevoerd. Doch men wil zeker in de nieuwe wereld ook spoorwegkoningen en andere rijke lieden in de gelegenheid stellen hunne kinderen met het buitengewone water te laten doopen. Wij hopen dat de importeur van de vijftig vaten met zijn inslag zal blijven zitten, opdat ook de rijken in N.-Amerika inzien dat voor den doop niet anders noodig is dan zuiver water, dat zonder prijs te verkrijgen is. Wij kunnen niet aannemen dat er bijgeloovigen zullen gevonden worden, die meenen dat er in Jordaan-water zekere kracht gevonden wordt, dat aan ander water ontbreekt. Wel nemen zij aan dat sommigen uit ijdelheid, om iets te hebben wat een ander niet hebben kan, er toe kunnen komen om Jordaan water, natuurlijk voor veel geld, bij den doop van hunne kinderen te gebruiken.

De »Los van Rome" beweging in Oostenrijk is reeds een achttal jaren in werking. Volgens sommigen is deze beweging louter politiek; men wil een annexatie van de Duitsche provinciën van Oostenrijk bij het Duitsche rijk voorbereiden en daarom moet men van Rome af, omdat Rome de nationale idee vertegenwoordigde. In elk geval zijn de mannen die de leus aanhieven: »Los van Rome" er voor, dat de Duitsche nationaliteit in Oostenrijk niet onderga. Sedert 1898 zijn niet minder dan 38 000 per onen uit de Roomsche kerk tot de Luther-che of Gereformeerde kerk overgegaan. Maar het blijkt, dat niet allen die de Roomsche kerk verlieten, haar den rug bleven toekeeren. In 1905 gaven 4855 personen een scheidbrief aan Rome; in dat jaar keerden daarvan 1201 tot de Roomsche kerk terug.

Het verbranden van weduwen in Indië. Men is in Engeland en elders bijna algemeen van gedachte, dat in Engelsch Indië de beschaving zoover is voortgeschreden en de Engelsche regeering zoo waakzaam is, dat er geen verbranding van weduwen meer plaats heeft. De heer A bot zegt echter in zijn werk: »With the Prince in India" De *Sati*, ofschoon zeldzaam voorkomend is lang niet verdwenen, en nog niet lang geleden werden dertien mannen belast deze ceremonie te Behar bij te wonen. Het werd door het feit dat de zaak door de overheid in handen van eene commissie gesteld was, geconstateerd, dat toen in October 1904 een zekere Brahmaan stierf, zijn lichaam naar de oevers van de rivier werd gebracht om verbrand te worden, en de weduwe na zich in de rivier gebaad en zich versierd te hebben, nam hare plaats op den brandstapel in, en beval haar zoon zijn plicht als een vroom Hindoe te doen. Hij stak wat tarwestroo aan en bracht dit aan haar mond, en daarna stak hij met vier andere Brahmanen den brandstapel aan. Een groote menigte liep daarbij samen, de weduwe keerde zich naar de ondergaande zon en toen de vlammen haar bereikten, viel zij door de hitte en den rook overweldigd in het vuur en werd met het lijk van haar man tot asch verbrand, terwijl er op trommels geslagen en met cymbolen gerinkeld werd.

Abbot verklaart, dat dergelijke gevallen nu en dan zonder commentaar in de bladen der inboorlingen vermeld worden.

Winckel.

Voor Kinderen.

TWEE WERELDEN.

De Academie.

XIII.

Met blijde verwachtingen deed Kobus reeds na enkele dagen zijn eerste reis naar de teekenschool of de academie, zooals het heel deftig werd genoemd.

In het stadje aangekomen, waarin de inrichting lag, werd hij verwezen naar een lange straat. Weldra vond hij het huis waar hij zijn moest, een groot ouderwetsch gebouw, met een poort, waarboven de woorden prijkten: Teeken- en Schilderacademie.

Hier woonde dan de heer Van der Es, die de lessen gaf. Hij was alom bekend als zeer bekwaam en sommige leerlingen kwamen dan ook uit nog verder streken dan Kobus, om van het onderwijs dat de heer Van der Es gaf, nut te trekken.

't Getal jongelui was trouwens altijd groot, zoodat 't den predikant zelfs heel wat moeite had gekost zijn jongen vriend dadelijk geplaatst te krijgen.

Welk een vermaard kunstenaar de heer Van der Es echter ook was, één ding ontbrak hem, namelijk de kunst om anderen te leeren, wat nog heel iets anders is dan iets zelf te weten of te kunnen. Wie bij hem kwam *kon* veel leeren als hij er zijn best toe deed, en menigeen maakte dan ook van de lessen een zeer